

Evaluatie pilotperiode 2022-2024 buitenzwembad 't Sweeltje

8 januari 2025

Inleiding

Op 29 september 2021 heeft de gemeenteraad besloten om het exploitatiejaar 2022 van de buitenzwembaden 't Sweeltje en 't Ploensjbad als pilotperiode te beschouwen en deze exploitaties samen met de burgerinitiatieven te evalueren.

In oktober 2022 heeft deze evaluatie plaatsgevonden. Destijds werd geconcludeerd dat nog ondersteuning van de gemeente nodig is. Om een gedegen afweging voor de toekomst te maken is de gemeenteraad voorgesteld om de pilotperiode met twee jaar te verlengen.

Op 30 maart 2023 heeft de gemeenteraad besloten om de pilotperiode gedurende 2023 en 2024 voort te zetten. Daarbij heeft de gemeenteraad het college onder meer opgedragen om de pilotperiode te evalueren.

Deze evaluatie van de pilotperiode is tot stand gekomen in overleg met Stichting 't Sweeltje. Omwille van de overzichtelijkheid wordt onderscheid gemaakt in de onderdelen technisch, maatschappelijk, financieel, bestuurlijk en organisatorisch. Sommige aspecten kennen wellicht enige overlap, in dat geval is gekozen voor het onderdeel waarmee dat aspect het meeste raakvlak heeft.

Het doel van de evaluatie is onder meer gelegen in het herkennen van sterktes en zwaktes van de exploitatie en het benoemen van kansen en bedreigingen in de toekomst. Dit kan bijdragen aan het verhogen van de toekomstbestendigheid en levensvatbaarheid van de buitenzwembaden.

A. Technisch (installatie, bouwwerken, onderhoud, etc.)

Zwakte:	De staat van het terrein ten tijde van de overname door het burgerinitiatief was gedateerd. Er was een achterstand in het onderhoud, het terrein was rommelig en de verzorging liet te wensen over. Het zwembad maakte een verwaarloosde indruk.
Actie:	De Stichting heeft zich actief ingezet om het terrein netjes te krijgen. De handen zijn uit de mouwen gestoken. Er is een grote mate van betrokkenheid, verantwoordelijkheidsgevoel en eigenaarschap om het terrein en de bouwwerken, voor zover mogelijk, in een nette en deugdelijke staat te houden.
Sterkte:	Ondanks de staat van het zwembad was er nog veel animo om te komen zwemmen. Blijkbaar schrijven de bezoekers het zwembad niet snel af. Dit geeft een indruk van een groot draagvlak om te (blijven) zwemmen bij 't Sweeltje.

Zwakte:	De verouderde installatie(s) hebben hun gebreken en vergen veel inzet van de vrijwilligers. Zo ging midden in het zwemseizoen 2023 een doseerinstallatie voor chloor/zwavelzuur stuk. Als gevolg daarvan moest tijdelijk handmatig worden gedoseerd. Dat is niet wenselijk gelet op het borgen van de waterkwaliteit. Dit valt
---------	--

met de huidige verouderde installatie vrijwel niet te voorkomen. Het valt ook niet te voorspellen wanneer een gebrek zich gaat voordoen.

Actie: De Stichting heeft vrijwilligers als waterspecialisten opgeleid. Het stukgaan van de doseerinstallatie heeft er toe geleid dat daarin een kwaliteitsslag is gemaakt. Men heeft andere zwembaden bezocht om kennis op te doen en er zijn afspraken gemaakt over bijvoorbeeld bezetting, werkzaamheden en logging t.b.v. de waterkwaliteit. Tevens is een vervangende doseerinstallatie overgenomen van een ander zwembad in Limburg. Daardoor is de waterkwaliteit stabiel geworden. Dit is echter geen definitieve oplossing.

Sterkte: Door de Stichting is adequaat gereageerd op het uitvallen van de doseerinstallatie. De Stichting heeft zelf initiatief genomen om te komen tot een oplossing. Ook heeft zij oog voor professionaliteit en continuïteit aangaande de waterkwaliteit.

Zwakte: Omdat het een buitenzwembad betreft, wordt de waterkwaliteit relatief snel beïnvloed door het weer en de elementen. Zon, regen en bladeren hebben invloed op de waardes. Ook de omstandigheid dat het bad soms dagen gesloten is en dan weer open heeft invloed op die waardes. Deze omstandigheden zijn niet tot nauwelijks te voorkomen gelet op de aard van een buitenzwembad.

Actie: De Stichting heeft de eerste jaren als leerpunt genomen dat het waarborgen van de waterkwaliteit noopt tot professionaliteit en continuïteit. Zoals hierboven reeds vermeld heeft zij onder meer waterspecialisten opgeleid en andere baden bezocht om kennis op te doen.

Sterkte: De Stichting is in staat om te leren van ervaringen uit het verleden, initiatief te nemen en stappen te zetten om tot structurele oplossingen te komen.

Zwakte: Het huidige winkeltje/kassa was niet in goede staat en het ontbrak aan een toereikende inrichting om te kunnen dienen als winkeltje.

Actie: De Stichting heeft een nieuwe vloer en deur aangebracht en het bouwwerk geschilderd. Ook heeft zij zelf de inrichting verzorgd (keukentje, apparatuur, wateraansluiting) waardoor de functionaliteit en de mogelijkheden tot het verwerven van inkomsten zijn vergroot. Tevens is het bouwwerk verplaatst naar een geschiktere locatie (zie ook hieronder onder "Organisatorisch"). Op termijn zal het bouwwerk wel moeten worden vervangen.

Sterkte: De Stichting is in staat om zelf noodzakelijke werkzaamheden te organiseren en uit te voeren. Ook staat de Stichting stil bij het vergroten van functionaliteit.

Zwakte: Er is weinig schaduw bij het peuterbadje. Met name tijdens de Peuterploensj is dat niet aangenaam.

Actie: Men onderzoekt de mogelijkheden om een zonnescherf/schaduwdoek te plaatsen. Dit is echter afhankelijk van de toekomstige openstelling.

Sterkte: De Stichting luistert naar feedback van bezoekers en zoekt naar oplossingen.

Zwakte: De entree naar het zwembad c.q. de parkeerplaats mag een update gebruiken.

Actie: De Stichting heeft contact met de mountainbike-club en de gemeente. Er zijn nog geen concrete acties.

Sterkte: De Stichting heeft oog voor de bereikbaarheid en zoekt daarover samenwerking met andere partijen.

B. Maatschappelijk

Zwakte:	De indruk kan ontstaan dat het buitenzwembad 'slechts' een bak met water is, door de exploitant of door bezoekers. Dat draagt niet bij aan de leefbaarheid, betrokkenheid en de exploitatiemogelijkheden. Ook kan dat afbreuk doen aan het onderzoeken en benutten van mogelijkheden tot kruisbestuiving, verbinding en behalen van (beleidsmatige) doelstellingen op het gebied van samenleving, gezondheid, leefbaarheid etc. Afname van activiteiten/samenwerking/omzet kan leiden tot minder investeringen/vernieuwingen, hetgeen een negatieve spiraal in gang kan zetten.
Actie:	De Stichting is zeer actief bezig met maatschappelijke elementen en het zoeken van verbinding met andere verenigingen/initiatieven. Hieronder een (niet-volledige) opsomming daarvan: - Bewegen in water (bewegingsactiviteit, sociale component); - Peuterploens (oefeningen en watervrij maken doelgroep 2-4 jaar, sociale component voor jonge ouders/gezinnen); - Swimfit (herhalingslessen basisschoolleerlingen); - Zwemkracht (conditie en uithoudingsvermogen vergroten voor kinderen die al zwemles volgen); - Hondenploens voor verschillende doelgroepen (actief zijn, sociale component); - Discozwemmen in het binnenbad in Melick, door samenwerking/afstemming met zwemvereniging Roersoppers, ApolloVitaal en Belaef Melick (het actief houden van de jeugd buiten het zwemseizoen); - Andere activiteiten om de beleving te vergroten, zoals triatlon, zwemvierdaagse, vakantieploens, zomervoorbijdag; - Onderzoek naar aansluiting bij Stichting Leergeld (toevoegen zwembadabbonnement aan assortiment); - Deelname aan Rookvrije Generatie; - Samenwerking met het Connect College in Echt door het faciliteren van maatschappelijke stages voor derdejaars scholieren (kassa/winkeltje, verkoop van snoep bij discozwemmen); - Gebruik van douches door mountainbike-club/mountainbikers; - Etc.
Sterkte:	De daadkracht en ondernemingsdrang van de Stichting en haar vrijwilligers is groot. Kansen worden gezien en waar mogelijk ook benut. Er worden nieuwe initiatieven bedacht of er wordt samenwerking gezocht met andere partijen binnen de gemeente. Vrijwel al deze initiatieven passen binnen het lokale of landelijke beleid op het gebied van maatschappij, sport en bewegen en/of gezondheid.

C. Financieel

Zwakte:	De omzet is grotendeels afhankelijk van weersomstandigheden tijdens een relatief korte periode in het jaar. Dit is niet tot nauwelijks te voorkomen gelet op de aard van een buitenzwembad.
Actie:	De Stichting heeft gezocht naar mogelijkheden om de omzet te vergroten en het seizoen te verlengen. Zo heeft men subsidie ontvangen voor Bewegen in water, en

Sterkte:	organiseert men de Peuterploens. Beiden vinden plaats buiten de reguliere openstelling. Verder organiseert men drie keer per jaar een hondenploens aan het einde van het zwemseizoen, een vakantieploens, een zomervoorbijdag, een triatlon en een zwemvierdaagse. Tevens organiseert de Stichting discozwemmen in samenwerking met het Apollobad. Daarbij streeft zij verdere professionalisering na, bijvoorbeeld door aansluiting bij het betalingsplatform Mollie. Verder onderzoekt men mogelijkheden voor Swimfit (herhalingslessen voor basisschoolleerlingen), waarover men contact heeft met de basisschool in Montfort en waarvoor men voornemens is om subsidie aan te vragen voor 2025. Ook zorgt men voor naamsbekendheid bij toeristen, door bijvoorbeeld flyers te bezorgen bij campings. De Stichting is zich bewust van de gevolgen van een slechte zomer en de beperkte exploitatiemogelijkheden vanwege de korte openstelling. Zij onderzoekt actief mogelijkheden om het seizoen te verlengen, extra activiteiten aan te bieden buiten de reguliere openstelling en zelfs op andere locaties activiteiten te organiseren. Dat levert ook daadwerkelijk extra omzet op, zo blijkt uit de pilotperiode. Ook de omzet van het winkeltje profiteert daarvan. Daarbij wordt actief toenadering en samenwerking gezocht met andere stichtingen, verenigingen en initiatieven in de omgeving.
Zwakte:	Vanwege het bestaan van andere (buiten)zwembaden in de regio (bijvoorbeeld de Weerderhof in Linne, de Roerdomp in Roermond, het Eurobad in Maasbracht) en de ligging in een relatief dunbevolkt gebied is het verzorgingsgebied beperkt.
Actie:	Door het vergroten van het activiteiten-aanbod (zie ook hierboven), te werken aan naamsbekendheid (Rabo-Clubsupport, statiegeld-actie) en het gericht reclame maken bij doelgroepen (bijvoorbeeld via Facebook, de website, het dorpsblad, het informatiesysteem van de basisschool ISY en flyers) probeert de Stichting een maximaal bereik te bewerkstelligen.
Sterkte:	Met name voor de inwoner van Roerdalen is 't Sweeltje (naast 't Ploensjbad) een aantrekkelijk zwembad, vanwege de ligging dichtbij. Jeugd kan op de fiets. Ook speelt de sociale component mee (het tegenkomen van bekenden, klasgenootjes, etc.). Ook voor gezinnen van verder weg heeft het kleinschalige familiebad in een bosrijke omgeving aantrekkingskracht. Daarnaast is de lage entree een plus ten opzichte van de overige baden in de regio.
Zwakte:	De omzet van het winkeltje was relatief laag.
Actie:	Door het opknappen en inrichten van het winkeltje (keukenblok, apparatuur, wateraansluiting) zijn de exploitatiemogelijkheden c.q. het verkoopaanbod vergroot. Er wordt bijgehouden welke producten goed worden verkocht en welke marges men daarop heeft. Voor de inkoop houdt men aanbiedingen bij. Voor de verkoop heeft men soms acties om de verkoop te stimuleren.
Sterkte:	De Stichting heeft aandacht voor behoeften/wensen van de bezoekers en weet daarmee extra inkomsten te vergaren. De relatief lage prijzen dragen bij aan de beleving (bijvoorbeeld kinderen die op een laagdrempelige manier leren met geld om te gaan, gezinnen met kinderen die geen exorbitante bedragen kwijt zijn).
Zwakte:	De entree is relatief laag (€ 3,50 dagkaart). Dit zorgt voor beperkte inkomsten.
Actie:	De Stichting heeft overwogen om de entreprijzen te verhogen, maar heeft bewust besloten om dit niet te doen. De lage entree is een kenmerk waaraan men zo min

mogelijk wil tornen. Men wil ook zo veel mogelijk doelgroepen blijven aantrekken, waaronder grote gezinnen en mensen met minder inkomen. Wel zijn de prijzen van (gezins)abonnementen iets verhoogd, omdat deze relatief laag geprijsd waren in verhouding.

Sterkte: De Stichting is zich bewust van de maatschappelijke functie waarbij een lage entreeprijs een groot goed is. Tegelijkertijd blijft zij “financieel bewust” door een balans te zoeken tussen prijzen en producten.

Zwakte: Het is moeilijk om langdurig een hoog exploitatie-overschot te bereiken waarmee grotere investeringen kunnen worden gedaan die de aantrekkingskracht van het zwembad vergroten, zoals een glijbaan.

Actie: De Stichting is actief bezig met het aanvragen van subsidies, het deelnemen aan stemcampagnes (Rabo Clubsupport) en het organiseren van een inzamelingsacties (statiegeld, donaties). Hiermee zijn tot nu toe al aanzienlijke bedragen opgehaald, die in beginsel worden gereserveerd voor grotere investeringen. Daardoor lijkt het realiseren van bijvoorbeeld een glijbaan op termijn zeker niet onmogelijk.

Sterkte: De Stichting heeft oog voor de toekomst en voor het vergroten van de aantrekkingskracht van het zwembad. Zij is actief bezig met het verwerven van fondsen. Daarbij houdt zij rekening met andere verenigingen/initiatieven door zelf nieuwe acties te bedenken zoals een statiegeld-actie en geen acties te ‘kapen’ van andere verenigingen. Het grote aantal stemmen op ‘t Sweeltje tijdens de Rabo Clubsupport-actie en de aanzienlijke opbrengst van statiegeld-actie zijn tekenend voor het grote draagvlak onder de inwoners voor het buitenzwembad. Ook presenteert de Stichting zich actief naar buiten toe en werkt daarmee aan de zichtbaarheid en bekendheid van het zwembad.

D. Bestuurlijk

Zwakte: Tijdens de pilotperiode was de Stichting voor een aantal zaken afhankelijk van de gemeente. Ook de toekomstige besluitvorming ligt niet in haar handen.

Actie: De Stichting heeft veel zelf kunnen regelen, en waar nodig was er goed en constructief contact met de gemeente. Ook in aanloop naar deze evaluatie en de toekomstige besluitvorming is de samenwerking van beide kanten opgezocht en heeft constructief overleg plaatsgevonden.

Sterkte: De Stichting is zich bewust van het besluitvormingsproces, de rollen/bevoegdheden van ambtenaren, het college en de raad alsmede haar eigen rol. De Stichting is een fijne samenwerkingspartner gebleken.

Zwakte: De Stichting is afhankelijk van vrijwilligers. Het verminderen van animo of het onverhoopt uitvallen van vrijwilligers is een risico. Uit onderzoek dat het aandeel vrijwilligers voor structurele taken, zoals bestuursfuncties, op het gebied van sport afneemt (Mulier-instituut, factsheet 2024/54). Dit zal bij zwembaden naar verwachting niet veel anders zijn.

Actie: Men is en blijft actief bezig met werving van vrijwilligers en/of bestuursleden. Zo benadert men soms ouders/bezoekers in het zwembad zelf, in plaats van (alleen) passieve oproepen. Alle bestuursleden hebben als taak het verwerven van

vrijwilligers binnen hun netwerk. Daarnaast worden huidige vrijwilligers op hun beurt gevraagd om binnen hun netwerk nieuwe vrijwilligers enthousiast te maken. Ook wordt aan regelmatige bezoekers gevraagd om mee te helpen of te sponsoren.

Sterkte: Men heeft oog voor de afhankelijkheid van vrijwilligers. De Stichting staat open voor feedback van de vrijwilligers en neemt maatregelen om de animo op peil te houden (zie ook hieronder onder “organisatorisch”).

Zwakte: De Stichting kende een lastige aanloop. Zo heeft bijvoorbeeld het openen van een bankrekening en het afstemmen met de Belastingdienst veel moeite en tijd gekost. Ook het op poten zetten van het bestuur en werkgroepen alsmede het aantrekken van voldoende vrijwilligers was niet eenvoudig.

Actie: Er zijn werkgroepen gemaakt onder de vrijwilligers, zodat taken en verantwoordelijkheden duidelijk werden voor iedereen. Ook is voor opvolging en uitbreiding van het bestuur gezorgd. Er wordt bewust gekozen voor mensen met verschillende netwerken. Wel blijft actieve werving noodzakelijk.

Sterkte: De fase van oprichting en de daarbij komende knelpunten is voorbij. Er is gezorgd voor structuur waar men op kan terugvallen en men kan zich meer op de kerntaken richten.

Zwakte: De Stichting, haar bestuur of vrijwilligers kunnen aansprakelijk zijn, bijvoorbeeld in geval van ongevallen/incidenten. Dit vormt ook een drempel voor potentiële vrijwilligers.

Actie: De Stichting heeft een Toezichtplan opgesteld, dat bovendien door alle toezichthouders wordt ondertekend. Ook op dit gebied probeert de Stichting te sturen op professionaliteit en continuïteit. Daarnaast zijn kinderen zonder zwemdiploma verplicht om zwembandjes te dragen. Daar worden ouders actief naar gevraagd c.q. op aangesproken. Ook wordt door middel van bordjes gewaarschuwd. Zwembandjes zijn ter plekke te koop.

Sterkte: De Stichting is zich bewust van haar verantwoordelijkheid en (blootstelling aan) aansprakelijkheid en neemt actie om die aansprakelijkheid te voorkomen/verkleinen.

E. Organisatorisch

Zwakte: Vrijwilligers hebben aangegeven het werk bij de kassa saai te vinden, omdat tussen de drukke periode het soms lange tijd rustig is aan de kassa. De animo voor de kassa-bezetting nam daardoor af.

Actie: De Stichting heeft besloten om het winkeltje ook als kassa in te zetten en naar een strategische locatie te verplaatsen. Hierdoor is er altijd aanloop bij de vrijwilliger die de kassa/winkel bemand. Ook werden ‘diensten’ opgeknipt waardoor meer flexibiliteit is in de bezetting. Daardoor werd de animo voor de bezetting weer groter. Bovendien is de inzet van vrijwilligers efficiënter omdat de kassa en het winkeltje gelijktijdig door één persoon kunnen worden bemand.

Sterkte: De Stichting staat open voor feedback van de vrijwilligers en neemt maatregelen om de animo op peil te houden.

Zwakte:	Het bereiden en verkopen van etenswaren leidt tot een grote verantwoordelijkheid, gelet op hygiëne en voedselveiligheid. De wet- en regelgeving hierover is niet volledig in beeld. Er wordt vooral met gezond verstand gewerkt.
Actie:	Vrijwilligers die het winkeltje bemannen worden uitgebreid geïnstrueerd door de Stichting op het gebied van hygiëne en voedselveiligheid. Daarvoor is een coördinator aangewezen. De instructies hangen ook op in het winkeltje. Textiel (vaatdoeken etc.) wordt dagelijks gewassen, de airfryer wordt dagelijks schoongemaakt en het koffieapparaat wordt dagelijks gespoeld. Door middel van het bijhouden van verkoop wordt actueel ingekocht waardoor geen sprake is van lange bewaartijden. In aanloop naar seizoen 2025 zal contact worden gezocht met onder meer de Vereniging Sport en Gemeenten (VGS) om informatie te verkrijgen over wet- en regelgeving omtrent voedselveiligheid.
Sterkte:	De Stichting is zich goed bewust van het belang van voedselveiligheid en hygiëne. De Stichting staat ervoor open om meer informatie over dit onderwerp tot zich te nemen en zich op dit vlak (indien nodig) te verbeteren. Na het laatste overleg met de Stichting heeft zij contact opgenomen met de Vereniging Sport en Gemeenten (VGS, onderdeel van de VNG) en men gaat de checklist 'Voedselveiligheid voor vrijwilligersorganisaties' van de NVWA hanteren.

Zwakte:	Bij het zwembad zijn toiletten en douches aanwezig. Inherent aan die aanwezigheid zijn de aandachtspunten op het gebied van schoonmaak/hygiëne.
Actie:	De Stichting heeft een schoonmaakprotocol. Gedurende de dag worden deze ruimtes gecontroleerd/bijgevuld en aan het einde van de dag schoongemaakt. Voorafgaand aan de volgende openstelling worden de ruimtes opnieuw gecontroleerd.
Sterkte:	De Stichting heeft aandacht voor hygiëne en heeft daarvoor structuur ingericht.
